

Dosarul nr. 2ra-1549/23
2-22045619-01-2ra-20102023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, N. Bondarenco, I. Dănăilă)

Î N C H E I E R E

24 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ioana Crețu,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ioana Crețu împotriva lui Vitalie Crețu și Mihaela Crețu cu privire la obligarea remedierii servituții existente,

împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Ioana Crețu și avocatul Vitalie Ciudin și menținută hotărârea din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 01 aprilie 2022, Ioana Crețu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Crețu și Mihaela Crețu cu privire la obligarea remedierii servituții existente (f. d. 3-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată Ioana Crețu a indicat că la 24 septembrie 2015, a donat pârâților Vitalie Crețu și Mihaela Crețu, terenul ce-i aparținea cu drept de proprietate, cu nr. cadastral XXXXX din sat. XXXXX, r-nul XXXXX.

La momentul donării acestui teren pe el exista traseu de apă, adică apeductul construit de la fântâna arteziană în localitate.

A comunicat că din luna iulie 2021, pârâții au distrus apeductul de apă ce trecea pe acest teren și la momentul actual acesta nu este funcțional, pe el nu curge apa spre casa ei din vecinătate.

A accentuat că a fost lipsită de accesul la apă de la fântână arteziană, care curgea prin apeductul ce trecea prin terenul donat și ulterior venea la casa ei, situată pe terenul alături celui aservit.

La momentul donării terenului în cauză, apeductul era în stare de funcționare și a fost acceptat de pârâții în stare în care se afla.

Astfel, terenul donat era grevat prin acel apeduct existent la momentul donării prin servitutea aparentă.

Totodată, după donarea terenului până în luna iulie 2021, servitutea s-a exercitat de către pârâți benevol și fără obiecții.

A menționat că în conformitate cu art. 647 din Codul civil, dânsa, în calitate de proprietar a terenului dominant este în drept de a se folosi cu servitutea, să efectueze pe imobilul aservit orice lucrări necesare exercitării dreptului la servitute, precum și să conserveze dreptul de servitute dacă contractul nu prevede altfel.

De asemenea, a invocat că pârâții, fiind proprietarii terenului aservit, în conformitate cu art. 649 din Codul civil, nu aveau careva drepturi asupra apeductului în cauză și nu aveau dreptul de a-l deteriora sau a limita folosința apeductului.

La 24 martie 2022, în scopul respectării procedurii prealabile, a solicitat de la pârâți remedierea servituții existente.

În drept, reclamanta Ioana Crețu și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 166-167, 238-240 din Codul de procedură civilă, art. 639-653 din Codul civil.

Reclamanta Ioana Crețu a solicitat obligarea pârâților Vitalie Crețu și Mihaela Crețu de a remedia servitutea existentă, și anume, a apeductului existent pe terenul cu nr. cadastral XXXXX din sat. XXXXX, r-nul XXXXX, ce aparține lui Vitalie Crețu și Mihaelei Crețu, teren aservit de apeduct pentru folosința proprie a casei de pe terenul dominant ce-i aparține, situat în imediată vecinătate cu terenul menționat și să-i permită liberă și nestingherită folosință a apeductului situat pe terenul aservit cu nr. cadastral XXXXX din sat. XXXXX, r-nul XXXXX, ce aparține acestora cu drept de proprietate, precum și încasarea de la pârâți a cheltuielilor de judecată, legate de achitarea taxei de stat în mărime de 100 de lei.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Ioana Crețu, ca neîntemeiată (f. d. 32, 38-43).

Prin decizia din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Ioana Crețu și avocatul Vitalie Ciudin și menținută hotărârea din 01 noiembrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță și instanța de apel au constatat că reclamanta/apelantă Ioana Crețu nu a prezentat careva probe privind demonstrarea servituții în cauză.

Or, potrivit contractului de donație din 24 septembrie 2015 nu se atestă că odată cu donarea terenului pârâților/intimaților Vitalie Crețu și Mihaela Crețu, a fost instituită și servitutea asupra terenului ce a fost donat.

La fel, prima instanță și instanța de apel au considerat ca fiind neprobate argumentele reclamantei/apelantei Ioana Crețu precum că, până în luna iulie 2021, Vitalie Crețu și Mihaela Crețu au exercitat fără obiecții servitutea în cauză, or, careva probe în sensul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu au fost prezentate.

Totodată, prima instanță și instanța de apel au stabilit că potrivit răspunsului Primăriei sat. Roșu, r-nul Cahul nr. 353 din 22 noiembrie 2021, s-a constatat că într-adevăr prin terenul donat de către Ioana Crețu lui Vitalie Crețu și Mihaelei

Crețu, trece apeduct ce asigură cu apă casa reclamantei/apelantei și care trece prin casa pârâtului/intimatului Vitalie Crețu.

Tot potrivit răspunsului respectiv, Ioana Crețu are două surse de aprovizionare cu apă – de la sistemul SA „Apă Canal Cahul”, precum și de la fântâna arteziană.

Din același răspuns rezultă că Vitalie Crețu a deconectat traseul cu apă de la fântâna arteziană, pentru a evita scurgerile permanente ce erau și a propus Ioanei Crețu să construiască un alt traseu, în condițiile art. 434 din Codul civil, în vigoare până la 01 martie 2019.

La 20 octombrie 2023, Ioana Crețu a declarat recurs împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f. d. 95-99).

În motivarea recursului, recurenta Ioana Crețu a indicat că, reieșind din faptul că donația s-a efectuat în anul 2015, prima instanță și instanța de apel au considerat că speței sunt aplicabile prevederile Codului civil, în vigoare până la 01 martie 2019.

Având în vedere prevederile art. 7 alin. (2) și (5) din Codul de procedură civilă, a considerat eronată aprecierea instanțelor de judecată ierarhin inferioare, deoarece în cererea de chemare în judecată și cererea de apel dânsa a invocat faptul că din luna iulie 2021, Vitalie Crețu și Mihaela Crețu au deteriorat apeductul de apă ce trecea pe teren. Prin urmare, situația litigioasă a apărut începând cu luna iulie 2021.

A considerat greșită concluzia primei instanțe și a instanței de apel precum că dânsa, prin prisma art. 118 din Codul de procedură civilă, nu a făcut probațiunea celor reclamate.

Astfel, potrivit răspunsului Primăriei sat. Roșu, r-nul Cahul nr. 353 din 22 noiembrie 2021, s-a constatat că pe terenul donat de către ea intimaților, trece apeductul ce asigură cu apă casa ei și care trece prin casa intimatului Vitalie Crețu.

De asemenea, confirmarea existenței apeductului a rezultat și din expunerile și declarațiile intimaților în ședința de judecată, care reprezintă o probă valabilă, conform prevederilor art. 131 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul a fost expediată la 06 octombrie 2023, în adresa părților, circumstanță ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la materialele dosarului (f. d. 91), însă, careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 20 octombrie 2023, în termenul legal.

La 17 mai 2024, în adresa lui Vitalie Crețu și Mihaelei Crețu a fost expediată copia recursului declarat de Ioana Crețu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 113), fiind recepționată de către Mihaela Crețu la 26 mai 2024 și de

către Vitalie Crețu la 29 mai 2024, circumstanță ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 116-117).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referință.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Ioana Crețu împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Ioana Crețu este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Ioana Crețu, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Ioana Crețu, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Ioana Crețu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ioana Crețu împotriva deciziei din 28 septembrie 2023 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni